

Петрова Ольга

викладач

Кийко Неля

викладач

Рудько Ольга

викладач

ВСП «Рівненський коледж НАУБіП України»

м. Рівне

ФОРМА ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЕЛЕКТРОННІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ КОМПЛЕКСИ

Одним із найважливіших напрямів розвитку освіти в Україні є приєднання більшості українських вузів до Болонського процесу, що передбачає різке зниження аудиторних занять і перехід студентів до активної самостійної роботи та впровадження інтерактивного навчання [2].

Інтерактивне навчання – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність.

За інтерактивного навчання відбувається співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці) де і студент, і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють [1].

Суть такого навчання полягає в такій організації навчального процесу, за якої практично всі студенти виявляються залученими до процесу пізнання; вони мають можливість розуміти і рефлексувати з приводу того, що вони знають і думають.

Спільна діяльність студентів у процесі пізнання, засвоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій особистий індивідуальний внесок в цей процес, відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності.

Причому, відбувається це в атмосфері доброзичливості і взаємної підтримки, що дозволяє не лише одержувати нові знання, а й розвиває саму пізнавальну діяльність, піднімає її на вищий рівень кооперації і співпраці.

Зауважимо, що інтерактивне навчання передбачає навчання на основі здійснення прямого та зворотного зв'язку між студентами та викладачами; забезпечення технологічного доступу до навчальної інформації з використанням інтерактивної технології, адаптації системи навчання до індивідуальних особливостей студентів, реалізація спілкування; можливості керування навчальною діяльністю студентів.

У процесі цього необхідно чітко уявляти, про які форми взаємодії йде мова: про форму «студент↔комп'ютер↔викладач/студент», яка зазвичай реалізується за допомогою ІКТ, або «студент↔комп'ютер», що реалізується як на базі Веб-технологій, так і на базі програмних болонок НІЗ [2].

Відзначимо, сучасні можливості інформаційно-комп'ютерних технологій дозволяють створити електронні навчально-методичні комплекси (ЕНМК).

Фактично, ЕНМК – це дидактична система, в якій з метою створення умов для педагогічної активності, інформаційної взаємодії між викладачами та слухачами інтегруються прикладні програмні продукти, бази даних, а також інші дидактичні засоби і методичні матеріали, що забезпечують та підтримують навчальний процес.

Як правило, ЕНМК включає такі компоненти [3]:

1) навчальну програму – програму засвоєння навчального матеріалу, що враховує специфіку підготовки різних категорій слухачів;

2) методичні рекомендації з вивчення дисципліни для слухачів. До методичних рекомендацій входять методичні вказівки з вивчення курсу, з виконання випускних робіт, атестаційних робіт та проектів;

3) навчальні та навчально-методичні матеріали до занять: лекційних, семінарських, практичних, що представлені у вигляді конспектів лекцій, електронними посібниками тощо;

4) навчально-довідникові матеріали: словники, довідники, державні законодавчі акти, стандарти, інструкції тощо;

5) навчально-наочні матеріали: електронні альбоми ілюстрацій, атласи, відеофільми, слайди електронних презентацій, Веб-документи тощо;

6) словник термінів, глосарій;

7) форми поточного, проміжного і підсумкового контролю – це тематика випускних(атестаційних) робіт, доповідей, контрольні запитання; збірники контрольних або тестових завдань тощо;

8) матеріали професійного спрямування – перелік установ, на базі яких здійснюються виїзні заняття слухачів, перелік матеріалів до установчої і звітної конференцій, тематика інтернет-занять, методичні рекомендації до оформлення документів та ін.;

9) навчально-бібліографічні матеріали: навчально-бібліографічний довідник;

списки нормативних, законодавчих актів тощо.

Комплекс сформований як цілком закінчений електронний ресурс, який може бути розміщений на web-сайті або записаний, зокрема на компакт-диск і наданий студенту для виконання повного обсягу навчальної роботи з дисципліни.

Комплекси побудовані за допомогою програми PowerPoint.

Основні закладки головного вікна: робоча навчальна програма дисципліни; курс лекцій; робочий зошит практичних завдань; самостійна робота; питання до модулів; тестові питання (рис. 1).

Рис. 1. Навчально-методичні матеріали

Так наприклад, комплекс з «Основ сільськогосподарського виробництва» містить – 15 тем, а «Геодезії» – 14, що представлені окремими презентаціями. Презентація навчальних дисциплін включає лекційні матеріали, план заняття, інструкційну картку практичного заняття, презентацію до лекції, навчальний відеофільм та посилання на законодавчі акти.

Відповідно із слайду студент може перейти до електронного навчального посібника (ЕНП), методичних вказівок, конспекту лекцій з дисципліни, інструкційних карток, презентацій та відеоматеріалів.

Отже, здійснення самостійної роботи з використанням інформаційного освітнього середовища сприяє формуванню самостійності студентів, засвоєнню знань, формуванню вмінь, навичок за умови запровадження інтеграції традиційних та ІТ-технологій навчання. Ефективність використання ЕНМК у багатьох випадках залежить від успішного розв'язання задач методичного характеру, що пов'язані з його використанням у навчальному процесі. Відповідно ЕНМК дозволяє організувати плануючу, пізнавальну, організаційну і методично спрямовану діяльність студентів, що орієнтована на досягнення результату: володіння певною навчальною дисципліною, котра здійснюється студентами самостійно без прямої підтримки викладача за умов підтримки її ІКТ.

Список використаних джерел

1. Гуревич Р. С., Кадемія М.Ю., Жиліна Л.М. Навчально-методичний комплекс на основі інформаційних телекомунікаційних технологій. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика : наук.-метод. журнал.* 2004. Вип. 3-4. с. 195-206.
2. Шевченко Л.С. Електронні навчально-методичні комплекси як засіб підготовки майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності URL: conf.iitlt.gov.ua/Images/Files/Shevtchenko_LS_140_1458052102_file.doc
3. Чорний О.П., Родькін Д.Й., Лашко Ю.В., Романенко С.С. Електронний навчально-методичний комплекс курсу «Теорія електроприводу» для дистанційного навчання. *Вісник КДУ імені Михайла Остроградського.* 2010. Випуск 3 (62). Частина 1. С.172-176